

ОБЩИНА ВИДИН

Видин 3700, пл. "Бдинци" № 2 тел. 094/ 609416; факс: 094/ 601 132;
e-mail: kmet@vidin.bg ; web site: www.vidin.bg

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВИДИН ЗА 2025 Г.

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишната програма за развитието на туризма на територията на Община Видин е документ, в който се отразяват дейностите, имащи отношение към развитието на туризма. Годишната програма е отворен документ, който може целогодишно да бъде коригиран и допълван. Програмата очертава основните насоки в развитието на туристическата политика. Туризмът е сектор, който се влияе от постоянно променящата се обстановка в глобален и национален мащаб. Зависим е от много фактори: икономически, политически, социални, демографски.

Програмата е едногодишна, в нея са заложили основната цел и произтичащите стратегически рамки, които съпътстват изпълнението ѝ. Годишната програма включва конкретни действия, които следва да се реализират през 2025 г. и да допринесат за утвърждаването на Община Видин като привлекателна дестинация за целогодишен туризъм.

Годишната програма се изпълнява от Община Видин и в партньорство с национални, регионални и местни туристически сдружения, културни и образователни институти, както и с неправителствени организации и месния бизнес.

Целта на настоящата програма е да насочи вниманието към основните приоритети, които да се следват през настоящата година в сферата на туризма, базирани на местния потенциал. Утвърждаване на традициите в областта на културния и събитийен туризъм, предоставяне на нови възможности за прекарване на свободното време. На основата на локалните особености, включително запазеното наследство и предпочитанията на жителите и гостите на Видин е формулирана основната цел.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ: АРХЕОЛОГИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО КАТО АКЦЕНТ В КУЛТУРНИЯ ТУРИЗЪМ НА ОБЩИНА ВИДИН ПРЕЗ 2025 Г.

Община Видин показва устойчиво развитие на културния туризъм. За това допринася запазеното историческо наследство, което привлича много туристи и утвърждава дестинацията като разпознаваема за привържениците на познавателния туризъм.

Направените археологически разкопки през последните години обогатяват представата за миналото и в същото време предизвикват засилен интерес към откритите находки. Територията на община Видин е богата на археологически материали, които се явяват голям потенциал за обогатяване на културно-историческия туризъм. Общината постоянно оказва финансова и логистична подкрепа за продължаване на вече започнатите разкопки. Регионалният исторически музей, също подкрепя тази дейност и през 2025 г. ще подреди богата изложба с археологически артефакти. Един от основните обекти е античен град Бонония, намиращ се в старата част на града – „Кале“. Обектът е от голяма историческа стойност, който внася нова светлина в информацията за изминалите исторически епохи. Екипът от археолози смята, че този обект няма аналог в страната, което може да го превърне в притегателен център за изследователите на миналото и за потребителите на културния туризъм. Римското наследство дава една нова представа за историята на днешните български земи именно чрез археологическите разкрития.

В резултат на проучванията се допълва представата за Средновековието и по-конкретно за Видинското царство и мястото му в националната ни история.

Друг интересен обект се намира край село Майор Узуново, който се оказва с много оригинални находки, които бяха представени в Епиграфския център в края на 2024 г. Всичко това оправдава заложената основна цел, че археологическото наследство може да се разглежда като акцент в развитието на туризма. Разкопките, които не са на територията на Общината, но са на територията на област Видин допълнително благоприятстват развитието на културния туризъм в целия регион.

Обектите Рациария (община Димово) и Кастра Мартис (община Кула) са в процес на проучване, както и обектът в близост до село Балей (община Брегово). Първият е с голяма известност и в напреднала фаза на изследване, затова се предвижда да бъде представена голяма изложба в Културен център „Жул Паскин“ с намерените артефакти от изминалия сезон. Така ще се популяризира обектът, който е на 30 км от Видин. Това е реклама за целия район, а идеята е да намерим общата уникалност, която да даде нови възможности за развитие на туризма.

Археологическото наследство носи ценна информация за конкретната историческа епоха, но в същото време, когато се социализира то става притегателен център за посещение. В страната има много положителни примери за съчетаване на археология и туризъм.

През настоящата година Регионален исторически музей – Видин ще подготви изложба „Археологът зад откритията – 100 години от рождението на Йордана Атанасова“. Тя е била изключителен пазител и ценител на историческото наследство, археолог и директор на историческия ни музей. В тази връзка се подготвя научна конференция „Археологически и исторически проучвания във Видин и Видинския край“.

От изброеното следва, че Общината разполага с потенциал и възможност да изведе на преден план археологическото наследство с цел да се обогати културно-историческия продукт и да се позиционира на туристическия пазар със своето културно многообразие.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА УСТОЙЧИВ ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ

Устойчивото развитие на туризма означава да се предлага продукт, който във времето е доказал привлекателност чрез наличието на голям брой посетители. Община Видин предлага културен туризъм, който е показал устойчивостта си във времето, затова целта е да се защити постигнатото и в същото време да се заложат по-високи очаквания чрез включване на нови обекти и продукти.

Стратегическите цели отразени в Годишната програма за 2025 г. отбелязват реалистични дейности и приоритети, които Общината съвместно с организации и институции може да осъществи.

Стратегическа цел №1: Подходящо представяне и рекламиране на археологическите обекти, като извор на информация за миналото на територията на община Видин и представянето им на туристическия пазар с всички характерни и отличителни белези

Разкопките представляват успешни модели на превръщане на обекти от римското археологическо наследство в популярни туристически атракции и включването им в туристически маршрути. Въпросът за римското наследство е важен, защото римските крепости по Долен Дунав, от Бонония (Видин) до Доросторум (Силистра) са вече в индикативния списък на световното културно наследство към ЮНЕСКО. Това е позитивна реклама за цялото дунавско поречие на българска територия, в частност и дунавския участък при Видин.

Археологическите разкопки на античния град Бонония затвърждават мнението, че граничната крепост е играла голяма роля по Дунавския лимес. Тя е била със специфичен градеж, според мнението на археолозите. Точно това предизвиква вниманието на професионалната публика, но в същото време много са туристите, които проявяват интерес към такъв вид обекти.

Археологическите проучвания, започнали през 2014 г., вече дават основание да се смята, че римския град Бонония е бил с големи мащаби, огромни крепостни кули и непозната като размери укрепителна система.

В тази връзка се предвидените изложби, споменати по-горе. Те ще покажат новите археологически открития и мястото, което е заемал региона в рамките на Римската империя на Дунавската граница.

Внимание заслужава и един друг обект, това е неолитното селище край с. Майор Узуново, Община Видин. Интересното е, че става въпрос за появата на първата европейска цивилизация, възникнала шестото-седмото хилядолетие преди Христа. Проучванията на екипа водят до извода, че става въпрос за цивилизация, която за първи път произвежда керамика и има връзка с обект, популярен в Сърбия – Лепенски вир.

Археологическите разкопки на територията Видин (обект Бонония) могат да се включват в пешеходните обиколки и така да се обогати представата за града и неговите забележителности.

Община Видин има намерение да превърне къща, която е паметник на културата от местно значение в посетителски център, където да бъде представено археологическото богатство. Намира се до археологическия обект – Бонония. С реализирането на тази идея туристическият продукт ще се обогати, както и очакванията за увеличаване на броя посетители.

Публикуването на материали, свързани с археологическото богатство в специализирани издания ще доведе до популяризиране и затвърждаване мястото на Видин сред дестинациите за културно-исторически туризъм.

Подаването на информация към потенциални потребители, също допринася за известност на конкретни забележителности.

Стратегическа цел № 2: Фестивалите и културните събития – извор на преживявания и възможност за пряко участие, което да създаде дълготраен спомен

За утвърждаването на този вид туризъм голяма роля играе многообразието от събития, чрез които се създава възможност за развлечение и забавление. В тази връзка акцентът върху фестивалите и културните събития има потенциал да надгради и развие културния туризъм на територията на община Видин. Културните събития дават възможност за привличане на широк кръг публика, да създават преживяване и да правят престоя запомнящ се. Това е една от основните тенденции на съвременното туристическо развитие.

Много често фестивалните прояви се организират в културно-историческите обекти или са в близост до тях. Това дава възможност за посещение на конкретна забележителност от една страна и в същото време съпричастност към организираното събитие. Съчетаването на културно-исторически туризъм с фестивален допринася за припознаване на дестинацията като място за познавателен и развлекателен туризъм. Всяко събитие има своя концепция, която се основава на ясно дефинирани теми и е насочено към определена целева група.

Събитията на открито дават възможност повече хората да се включват активно в различните дейности. Изкуството, творческите и културни индустрии като част от културния туризъм, води до популяризиране на туристическата дестинация със свои характерен почерк.

За устойчивото развитие на дестинация Видин е препоръчително туристическите обекти, фестивалите и културните събития да се рекламират заедно, за да се стимулира едновременно познавателния и фестивалния туризъм.

Културният и фестивален туризъм развиват местната икономика, туристите ползват местата за настаняване, заведенията за хранене, купуват сувенири, посещават различни обекти в града и около града. Съвременният турист търси емоция, очаква интересна провокация и незабравимо преживяване.

Фестивалите са място за активна комуникация, обмяна на информация, споделяне на добри практики и в крайна сметка удовлетвореност от преживяното. Навременното оповестяване на конкретни дати на събитията през 2025 г. дава възможност за ранно планиране на посещение от страна на потребителите.

Утвърдените събития от културния календар на Община Видин имат конкретни дати на провеждане.

Фестивалният сезон започва с „Видин - градът на трите крепости“ в замък „Баба Вида“ на 16- 17 май. Следва младежкия фестивал Summer Vibes 31 май-01 юни, през същия месец ще се организира събитие, което събира малки и големи, и включва различни активности, това е Видин арт фестивал “The River”. Организира се по повод международния ден на река Дунав и ще се състои на 27-29 юни. Събитието е подходящо за различни възрасти и интереси. Друго емблематично събитие, радващо малките участници е фестивалът на изкуствата „Дунавски вълни“, обявен за 21-27 юли.

Историята оживява в замък „Баба Вида“ по време на средновековния фестивал „Бъдинь“, чрез който се показват различни епизоди от историята на Видинския регион. Провежда се всеки последен уикенд на август, през 2025 г. ще се проведе на 30-31 август.

Фестивалното лято приключва с международния фолклорен фестивал „Синия Дунав“, които събира хиляди почитатели. През настоящата година събитието е заложено на 5-7 септември.

Симфониета Видин е неразделна част от културната политика на Община Видин. През 2025 г. ще се реализират отново Летните музикални празници. Жителите и гостите на града ще имат възможност да се потопят в атмосферата на оперетата „Прилепът“, на операта „Травиата“ и на мюзикала „Красавицата и звярът“. Провеждат се съвместно с Община Видин, с Държавна опера - Варна и сдружение „Опера за България“.

Във връзка със заложената стратегическа цел в приложената таблица са изброени утвърдените през годините фестивали.

№	СЪБИТИЕ	ОРГАНИЗАТОР	ПЕРИОД НА ПРОВЕЖДАНЕ
1.	Фестивал „Видин – градът на трите крепости“	Регионален исторически музей-Видин	16-17 май
2.	Младежки фестивал – Summer vibes	Община Видин	31 май- 1 юни
3.	Видин арт фестивал „The River“	Община Видин	27-29 юни
4.	Летни музикални празници“	Община Видин, Симфониета Видин, Държавна опера - Варна	10-13 юли
5.	Фестивал на изкуствата „Дунавски вълни“	Община Видин	21-27 юли
6.	Традиционен Видински панаир	Община Видин	последна седмица на август
7.	Международен ретропарад	Община Видин	началото на август
8.	Национален мотосъбор	Община Видин	средата на август

9.	Разходка с библиобус „Книгите разказват“ в Крайдунавския парк	Регионална библиотека	Април / Октомври
10.	Веломаршрут „Дунав Ултра“	Община Видин - партньор	29-30 август
11.	Средновековен фестивал „Бъдинъ“	Община Видин	30-31 август
12.	Международен фолклорен фестивал „Синия Дунав“	Община Видин	5-7 септември
13.	Кулинарен фолклорен събор „Бъдник“	Община Видин	23 декември

Стратегическа цел № 3: Целогодишна рекламата на дестинация Видин като средство за популяризиране на туристическото предлагане и привличане на нови целеви групи

Рекламата е най-важното средство за популяризиране и привличане на настоящи и нови клиенти. Община Видин всяка година рекламира туристическия си потенциал, чрез нови рекламни материали, каталози, албуми. Те се раздават на официални гости, посетили Общината, на туроператори. Рекламните материали са много важна част от представянето на Община Видин на най-голямото туристическо изложение Ваканция и Спа Експо в София, в което се участва ежегодно. Рекламни материали се предоставят и на музейните обекти.

На посочената туристическа борса Община Видин се представи с нови рекламни материали-албуми, които включват всички туристически атракции, които представляват интерес за гостите на града.

Община Видин се стреми постоянно да рекламира своя туристическия потенциал. Актуални новини се публикуват на официалната страница на Община Видин, във Facebook, сайта и Facebook на Регионалния исторически музей.

На страниците на специализираните списания „Дестинация България“ и „Черга“ се помещават рекламни материали, които се разпространяват пред българска и чуждестранна публика, на туристически изложения в страната и в съседните ни страни. Участия с публикации са заложени и през 2025 г.

На официалния сайт на Министерство на туризма, в ежемесечния бюлетин „Култура на фокус“ ще продължи предоставянето на информация, придружена със снимки, която рекламира обекти, събития и фестивали.

Интересни материали, свързани с туризма, също ще се изпращат на сайта за новини в туризма: travelnews, който е много популярен и се чете от всички заинтересовани страни. Присъствието на различни форуми, свързани с туризма и презентирането на дестинация Видин води до разпознаване и популяризиране. Такива събития са полезни, затова Общината се включва с подходящи презентации, рекламни клипове, каталози и сувенири.

Във връзка със заложената главна цел през 2025 г. предстои да се рекламират археологическите обекти, които имат потенциал за привличане на нова целева група.

Общината от няколко години полага усилия за възстановяване на минералните извори във Видин, Сланотрън и Градец. На база на многото направени проучвания и административни действия, както и предстоящи такива може да се стигне до реално разработването на изворите, което да доведе до развитие на балнеоложки туризъм през следващите години.

Стратегическа цел № 4: Насърчаване на конферентен туризъм – научни форуми, тиймбилдинг, семинари, конференции

Залата на Културен център „Жул Паскин“ е подходящо място за провеждане на различни по форма събития. През 2025 г. конферентният туризъм ще бъде насърчаван, чрез конкретна реклама за възможностите на обекта. Мястото е подходящо за съчетаване на културен туризъм и конферентен. Така за кратък период от време се предлагат условия за делова работа и развлечение.

Този вид туризъм е с голяма добавена стойност и затова усилията ще бъдат насочени към привличане на потенциални потребители. Кафе аперитивът в дворното пространство дава добра възможност за организиране на кафе паузи и кетъринг.

Туристическата борса в София е форумът, където може да се предлага и рекламира Културния център като място, подходящо за този вид туризъм.

Освен Културен център „Жул Паскин“, Конферентната зала в крепостта „Баба Вида“ предлага уникална възможност в културния паметник да се реализират различни научни форуми и събития. Залата разполага с по-малко места, но е подходяща за тиймбилдинг.

В музей „Кръстата казарма“, също се организират научни форуми, но с ограничен брой участници.

В Залата за изяви в Регионалната библиотека много често се представят книги, правят се научни презентации и се изнасят лекции.

Извод: Видин е подходяща дестинация за конферентен туризъм от страна на задоволяване изискванията за техническа обезпеченост и формат на изява. В града има достатъчно места за настаняване и заведения за хранене, което означава, че има пълно обезпечаване на един такъв вид туризъм.

Стратегическа цел № 5: Спортно-туристическите събития като предпоставка за привличане на повече потребители;

Спортно-туристическите събития са допълнителна предпоставка за привличане на повече посетители. Този вид туризъм набира все повече привърженици, свързан е със здравословния начин на живот, развлечение и запълване на свободното време, придружен с много адреналин и позитивни емоции.

Туристическо дружество „Бонония“ организира на 1 май спортно-туристическо събитие в местността Божурица. Целта е хората да излязат сред природата, да спортуват, но и да опазват околната среда и в това да се възпитават подрастващите поколения.

Нашият град има изградена традиция да посреща международната регата (ТИД) всяко лято. Участниците са от различни страни, дори има и от други континенти. Спортистите, спирайки на дунавския бряг се запознават с културно-историческото наследство на Видин. Опитват различни кулинарни специалитети от региона и препредават видяното и преживяното.

Дунав Ултра е запазена марка на популярния веломаршрут от Видин до Дуранкулак. Събитието е с международно участие. През 2025 г. преходът планиран за 29-30 август. Организаторите, включително и Община Видин в качеството си на партньор предоставя възможност, участващите да опознаят туристическата ни дестинация, включени са посещения на туристически обекти и културни събития.

През настоящата година се подготвя за първи път да стартира Северозападна Дунавска велосипедна обиколка (3-4 май), домакин ще бъде община Видин.

Сред спортно-туристическите събития са националния мотосъбор. Развлекателно събитие с много почитатели е международния ретропарад, това събитие е сред утвърдените в културния календар.

Спортно-туристическите събитията са притегателна сила за почитателите на съответния вид спорт или вече популярен като фен туризъм.

Стратегическа цел № 6: Активен контакт и сътрудничество с професионалните гимназии, които имат специалности в сферата на туризма

Професионалната гимназия по туризъм „Михалаки Георгиев“ във Видин подготвя кадри в тази сфера. Общината има изградена традиция по отношение на работата с учебните заведения. В тази връзка предстои подписване на Меморандум за сътрудничество между Община Видин и Професионалната гимназия по туризъм. Целта е учениците да бъдат приобщавани към развитието на туризма и да са полезни на местния бизнес.

По време на изложението Ваканция и Спа Експо и през 2025 г. младежи от Гимназията ще се включат и на щанда на община Видин ще покажат кулинарни изкушения и така ще рекламират училището и Общината.

Професионалната гимназия по туризъм „Михалаки Георгиев“ и през настоящата година ще участва в предоставянето на кетъринг и обслужване на събития, организирани от Общината. Младите хора могат да се включват в тематични базари, изложби, фестивали, състезания и др.

Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ е с потенциал да се включва в активности, свързани с туризма и така да популяризира, специалностите и възможностите на младите хора.

В лицето на местната власт училищата имат своя отговорен партньор, който е отворен за сътрудничество. Мотивацията на младите хора е много важна, за да се развиват и остават в нашия край, практикувайки придобитата професия.

Стратегическа цел №7: Анализи за удовлетвореността на туристите, посетили дестинация Видин

Удовлетвореността на туристите е показател за доброто позициониране на община Видин на туристическия пазар и съответно полагащото ѝ се място сред дестинациите в България.

Анализите дават представа за качеството на предлагания туристически продукт, за удовлетвореността на туристите, задоволството от посетените обекти и събития.

В Община Видин се получават отзиви от туристи, останали удовлетворени от посещението си във Видин. Това, също е начин да се направи анализ и преценка.

Препоръките давани от посетителите са важни за предприемане на конкретни действия, за да се постигне максимална удовлетвореност. Търсенето на обратна връзка е много добър подход за получаване на мнения и предложения от страна на потребителите.

Трябва да се отбележи, че мнението на туристите може да бъде много субективно и да не отговаря точно на действителността.

Мнението на гостите е маркер затова до каква степен заинтересованите страни на местно ниво са допринесли за развитието на туризма.

Туроператорите и индивидуалните туристи съсредоточават вниманието си към наличните туристически ресурси и в зависимост от интереса и предпочитанията.

Община Видин предоставя чудесна възможност за съчетаване на културно-исторически туризъм със събитие, което се предпочита от посетителите.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- **Видин – дестинация за целогодишен туризъм**
- **Видин–предпочитана дестинация за културен туризъм от български и чуждестранни туристи**
- **Ползотворни партньорства, които да допринесат за положителния имидж на дестинация Видин**

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Годишната програма за развитието на туризма на територията на Община Видин е оперативен документ за реализация на основната цел на базата на заложените стратегически такива. Няма задължителен характер и е отворен документ, това позволява да бъде допълвана или видоизменена в зависимост от настъпили промени в нормативната база, социалната или икономическа среда. Развитието на туризма се влияе от международната ситуация и от различни конюнктурни промени. Годишната програма очертава основните приоритети, върху които се гради развитието на база на съществуващи условия, заложените цели и финансови възможности.

Проектът на Годишната програма за развитие на туризма на територията на Община Видин през 2025 г. е обсъден и одобрен от Консултативния съвет по въпросите на туризма към Община Видин с Протокол № 10 / 15.01.2025 г.